

Nr 1015

Av herr **Wennerfors m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 34, angående inskrivning och redovisning av värnpliktiga.*

(Lika lydande med motion nr 783 i Första kammaren)

Proposition nr 34 angående nytt system för inskrivning och redovisning av värnpliktiga innehåller en lång rad förbättringar av det nuvarande systemet. Propositionen är frukten av ett utredningsarbete som på sin tid initierades av de militära myndigheterna. Kungl. Maj:t har i propositionen framlagt förslag grundat på denna utredning men i vissa väsentliga hänseenden gjort avsteg som förefaller oss mindre lämpliga. Detta gäller i första hand organisationsformerna för den centrala och de regionala enheterna i systemet. I propositionen föreslås att centrala värnpliktsbyrån, som för närvarande lyder under arméchefen, skall omvandlas till ett centralt värnpliktsverk som ställs direkt under Kungl. Maj:t och att i regional instans skapas tre stycken värnpliktskontor. De militära myndigheternas medinflytande skulle säkerställas med direktiv- eller anvisningsrätt. Det förefaller oss omotiverat att försvara dessa myndigheters arbete genom en sådan konstruktion. Personalomsättningen i krigsorganisationen och planeringen härför är en verksamhet som är helt integrerad med planerandet och genomförandet av utbildningen. Det synes oss därför lämpligast att de militära cheferna, dvs. ÖB, försvarsgrenschefer och militärbefälhavare, direkt utövar ledningen av verket och respektive värnpliktskontor. Så är förhållandet i princip i dag och har, såvitt vi vet, fungerat väl. I propositionen framföres inga motiv för att i detta avseende vidtaga ändringar. Kungl. Maj:t kan, alldeles oberoende av hur organisationen utformas, genom värnpliktslagen och förordningar styra verksamheten så att de civila intressena i sammanhanget, i första hand insynen i inskrivningsverksamheten, tillgodoses. Någon motsvarande möjlighet finns inte för de militära cheferna. Förslaget innebär ett onödigt och omotiverat försvarande av de militära myndigheternas arbete och är dessutom mindre rationellt samtidigt som det berövar de militära cheferna en väsentlig del av det direkta ansvaret för den viktiga uppgift som den värnpliktiga personalens redovisning och fördelning innebär. Detta gäller såväl i central instans som på militärbefälhavarnivå.

I regional instans bör de s. k. värnpliktskontoren lyda under militärbe-

fälhavaren, som har det samlade ansvaret för de personella resursernas utnyttjande. Den »vissa anvisningsrätt» som föreslås för militärbefälhavaren gentemot värnpliktskontoren förefaller illa rimma med propositionens förslag att ansvaret för den operativa och organisatoriska personalplaneringen och kontrollen av krigsplaneringsarbetet skall åvila de militära cheferna. Att då endast ge den ansvarige chefen »viss anvisningsrätt» synes vara ett felaktigt sätt att främja det åsyftade resultatet. Det föreligger betydande risk för att arbetet även på regional nivå skall försvåras, ett förhållande som understryks av att inte varje militärområde får ett eget värnpliktskontor.

Enligt vår mening bör därför den centrala myndigheten underställas ÖB, och värnpliktskontoren direkt anknytas till militärbefälsstaberna i de områden där de förläggs.

Vidare vill vi föreslå att innan lokaliseringen av den centrala myndigheten slutgiltigt avgöres undersökning verkställs huruvida icke en utflyttning till landsorten med fördel skulle kunna ske.

Åberopande det anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 34 måtte

a) godkänna de riktlinjer som uppdragits i propositionen för organisation m. m. av krigsmaktens inskrivnings- och personalredovisningsväsen med de ändringar som ovan föreslagits,

b) besluta att den centrala myndigheten skall vara underställd överbefälhavaren,

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsåtgärder som behövs för att genomföra förslagen.

Stockholm den 26 mars 1968

Alf Wennerfors (h)

Gunnar Oskarson (h)

Hans Nordgren (h)
